

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नवदेहली

शास्त्री –तृतीय वर्ष – पंचमसत्रार्द्ध (वेद-पौरोहित्य-कर्मकाण्ड) DSCC 11 (पत्र 1)

प्रस्तावना–

- पौरोहित्यकर्मकाण्डस्य मुख्यविषयः सप्तशतीपारायणं(पूर्वाङ्गं)चण्डीयागविधिसहितम् । छात्राणां कर्मकाण्डविषये शास्त्रीयज्ञानप्राप्तये एते विषयाः अस्मिन् सन्निवेशिताः । समाजे जनाः नवरात्रसमये चण्डीपाठं कुर्वन्ति । शास्त्रविधिमनुसृत्य कृते सति महत्पुण्यं लभ्यते । विद्यार्थिनः अस्मिन् पत्रे पौरोहित्यकर्मकाण्डगतं सप्तशतीपाठं चण्डीयागपद्धतिञ्च पठिष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- पौरोहित्यकर्मकाण्डस्य शास्त्रीयज्ञानार्जनम् ।
- नवचण्डीपूजनादिज्ञानार्जनम्।
- सप्तशतीपाठस्य शुद्धोच्चारणपूर्वकम् पूजासम्पादनम् ।

सङ्गतिः -

- पूर्व कर्मकाण्डस्य कलशार्चन-मातृकापूजन-सर्वतोभद्रादिमण्डलादीनां विधिः पठितः ।
- अत्र ततः अग्रे सप्तशतीपारायणविधिं नवचण्डीपूजनादिकं च ज्ञास्यन्ति ।

फलतांशः-

- सप्तशतीपारायणविधिं ज्ञास्यन्ति ।
- नवचण्डीपूजनस्य शास्त्रीयविधिं ज्ञास्यन्ति ।

पत्रकोडएवंविषय	पाठ्यवस्तुविवरण	क्रेडिट
DSCC 11 स्वशास्त्रीयविषयः	सप्तशतीपारायणचण्डीयागविधानम् (1-7 अध्यायाः) (पूर्वाङ्गम्) Unit-1-(1 क्रेडिट) ● प्रथमाध्यायः (अङ्गसहितं – कवचार्गलाकीलकन्यासविधिसहितं रात्रिसूत्रं देव्याथर्वशीर्षञ्च) Unit-2(1 क्रेडिट) ● द्वितीयाध्यायात् आरभ्य चतुर्थाध्यायपर्यन्तम् Unit-3-(1 क्रेडिट) ● पञ्चमाध्यायात् सप्तमाध्यायपर्यन्तम् ● चण्डीयागपद्धत्यनुसारम् आदितः सर्वप्राश्चित्तात् पवमानसूक्तपर्यन्तम् Unit-4(1 क्रेडिट) ● मण्डपपूजनादारभ्य अग्निकुण्डपूजनपर्यन्तम्	कुल 4
सन्दर्भग्रन्थ	चण्डीयागपद्धति (व्यासप्रकाशन, वाराणसी)	

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नवदेहली

शास्त्री – तृतीयवर्ष – पंचमसत्रार्द्ध (वेद-पौरोहित्य-कर्मकाण्ड) DSCC 12 (पत्र 2)

प्रस्तावना-

- अधीतवेदस्य अर्थज्ञानम् अत्यावश्यकम् । श्रुतौ अर्थज्ञानस्य प्रशंसा बहुधा श्रूयते । अर्थज्ञानसम्पादनाय निरुक्तस्य अध्ययनं परमावश्यकमस्ति । अर्थज्ञानसम्पादनाय दैवतकाण्डान्तर्गतान् एकादश-द्वादशाध्यायविषयान् अस्य पत्रस्य अध्ययनेन ज्ञास्यन्ति ।

उद्देश्यम्-

- अर्थज्ञानसहितमन्त्राणां पारायणं कर्मानुष्ठानं च कर्तुं शक्ताः भवन्ति ।
- निर्वचनसिद्धान्तज्ञानार्जनम् ।
- द्युस्थानदेवतानां विषये ज्ञानार्जनम् ।

सङ्गतिः-

- चतुर्थसत्रार्द्धे निरुक्तस्य नवम-दशमाध्यायौ पाठितौ ।
- अस्मिन् सत्रार्द्धे निरुक्तस्य एकादश-द्वादशाध्यायौ पाठ्येते ।

फलतांशः -

- निरुक्तदिशा मध्यस्थानदेवतानां विषये ज्ञानमर्जयिष्यन्ति ।
- 'श्येन' इत्यादि शब्दनिर्वचनद्वारा मन्त्रार्थावबोधः भविष्यति ।
- द्युस्थानदेवतानां विषये ज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।

पत्रकोडएवंविषय	पाठ्यवस्तुविवरण	क्रेडिट
DSCC 12 स्वशास्त्रीयविषयः	Unit – 1 (1 क्रेडिट) – निरुक्ते 11-12 अध्यायौ सम्पूर्णौ ● निरुक्ते एकादशाध्यायस्य (1-2 पादौ) Unit – 2 (1 क्रेडिट) ● निरुक्ते एकादशाध्यायस्य (3-4 पादौ) Unit – 3 (1 क्रेडिट) ● निरुक्ते द्वादशाध्यायस्य (1-2 पादौ) Unit – 4 (1 क्रेडिट) ● निरुक्ते द्वादशाध्यायस्य (3-4 पादौ)	कुल 4
सन्दर्भग्रन्थ	दुर्गवृत्तिसहितनिरुक्तम्	